

Sygn. akt I C 1152 / 14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchała**

po rozpoznaniu w dniu 28.10.2014 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)Funduszu (...) w G.

przeciwko **A. S.**

o zapłatę 97 409, 38 zł

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód (...)Fundusz (...) w W.wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego A. S.97 409, 38 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu, tj. 31.03.2014 r., do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Powód podał, że w dniu 21.01.2011 r. pozwany zawarł z (...) Bank (...) umowę kredytu gotówkowego. Wobec braku spłaty zadłużenia wierzytelność wynikająca z tej umowy została sprzedana na rzecz powoda na mocy umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z (...) Bank (...) SA w dniu 20.09.2013 r. Powód nabył wierzytelność w łącznej kwocie 92 041, 54 zł, w tym: 64 933, 57 zł tytułem kapitału, 26 959, 23 zł tytułem odsetek umownych naliczanych przez Bank w wysokości zgodnej z treścią zawartej z pozwanym umowy kredytu gotówkowego w okresie od dnia jej zawarcia do dnia sprzedaży wierzytelności na rzecz powoda, 148, 74 zł tytułem kosztów poniesionych przez Bank w związku z monitoringiem płatności (koszty upomnień telefonicznych i pisemnych) oraz tytułem kosztów działań windykacyjnych podejmowanych przez Bank po dniu wypowiedzenia umowy (koszty windykacji pisemnej, telefonicznej i bezpośredniej), w wysokości zgodnej z treścią umowy kredytu. Zawierając umowę pozwany zgodził się na wszystkie jej postanowienia, w tym na warunki dotyczące naliczania odsetek oraz kosztów monitoringu i czynności windykacyjnych. Aktualną na dzień cesji wierzytelności wysokość zadłużenia, w tym wszystkie jego składowe, potwierdza m.in. wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności. Na podstawie zawartej przez pozwanego umowy kredytu gotówkowego oraz umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z poprzednim wierzycielem powód od dnia nabycia wierzytelności kontynuował naliczanie odsetek za opóźnienie w spłacie wymagalnego kapitału w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Na dzień wniesienia pozwu zaległość z tego tytułu wynosiła 5 367, 84 zł. Cała kwota wskazanego wyżej zadłużenia jest wymagalna.

Powód dokonał kapitalizacji odsetek należnych na dzień wniesienia pozwu.

Pozwany A. S. nie stawił się na rozprawę, nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

W dniu 18.01.2011 r. (...) Bank (...) SA w G. oraz A. S. zawarli umowę kredytu gotówkowego nr (...).

Bank udzielił pozwanemu kredytu na sfinansowanie jego potrzeb konsumpcyjnych oraz

kosztów wymienionych w umowie w kwocie 67 052, 63 zł - § 1.

Roczna stopa procentowa miała być zmienna, w dniu zawarcia umowy wynosiła 17 90 % w skali roku - § 2.1.

Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z należnymi opłatami i odsetkami umownymi w 84 ratach kapitałowo-odsetkowych w wysokości 1 404, 69 zł oprócz ostatniej raty wyrównującej w wysokości 1 403, 88 zł - § 7.

Bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, jeżeli kredytobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania albo w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę innych warunków udzielania kredytu aniżeli brak spłaty - § 12.

/ dowód: umowa kredytu z dnia 18.01.2011 r. – k. 16-17 /

W dniu 14.12.2011 r. (...) Bank SA wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), obejmujący zadłużenie w kwocie 67 662, 53 zł, w tym niespłacony kredyt w kwocie 54 933, 57 zł, odsetki umowne w kwocie 2 516, 05 zł za okres od dnia 18.01.2011 r. do dnia 09.12.2011 r., odsetki karne w kwocie 212, 91 zł za okres od dnia 18.02.2011 r. do dnia 13.12.2011 r., opłaty w kwocie 0 zł, wraz z dalszymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego.

Postanowieniem z dnia 05.01.2012 r., I Co 7/12, Sąd Rejonowy w Oleśnicy nadał temu tytułowi klauzulę wykonalności z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 134 105, 26 zł.

Postanowieniem z dnia 01.02.2013 r., KM 540/12, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Oleśnicy umorzył postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Banku (...) SA przeciwko A. S. na podstawie art. 124 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

/ dowód: postanowienie z dnia 01.02.2013 r. – k. 18-19; bankowy tytuł egzekucyjny z klauzulą i

adnotacją komornika – k. 20-22; postanowienie z dnia 05.01.2012 r. – k. 23-24 /

Dnia 16.09.2013 r. (...) Bank SA jako sprzedający oraz (...) Fundusz (...) w G. zawarli umowę sprzedaży wierzytelności.

/ dowód: wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności – k. 28 /

Dnia 27.09.2013 r. (...) Bank oraz (...) zawarli aneks nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności.

/ dowód: aneks nr (...) – k. 30 /

Dnia 14.11.2013 r. (...) Bank SA skierował do pozwanego zawiadomienie o sprzedaży wierzytelności z tytułu umowy zawartej dnia 21.01.2011 r. wraz ze wszelkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością na rzecz (...) w G..

/ dowód: pismo z dnia 14.11.2013 r. – k. 27 /

Dnia 14.11.2013 r. (...) SA (...) w G. skierował do pozwanego informację, iż zadłużenie powstałe z tytułu nieterminowej spłaty umowy kredytu gotówkowego z dnia 21.10.2011 r. na dzień 14.11.2013 r. wynosi 93 628, 81 zł.

/ dowód: pismo z dnia 14.11.2013 r. – k. 25 /

W dniu 25.03.2014 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych wskazujący na:

- dane dotyczące operacji nabycia wierzytelności:

- data operacji: 20.09.2013 r.,

- kontrahent: (...) Bank (...) SA,

- opis operacji: cesja wierzytelności z umowy kredytu gotówkowego z dnia 21.01.2011 r.,

- wartość wierzytelności w dacie operacji: 92 041, 54 zł,

- dane dotyczące wierzytelności na dzień generowania wyciągu:

- nr ID konta: (...),

- dane dłużnika: A. S., (...)-(...) G. ul. (...),

- kwota wymaganej należności: 97 409, 38 zł,

- kapitał: 64 933, 57 zł,

- odsetki: 32 327, 07 zł,

- koszty: 148, 07 zł.

/ dowód: wyciąg – k. 15 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód dochodzi od pozwanego należności mającej znajdować źródło w umowie kredytu z dnia 18.01.2011 r. (nie 21.01.2011 r., jak wskazuje powód) zawartej pomiędzy pozwanym a (...) Bankiem (...) SA, powołując się na nabycie wierzytelności od tego banku na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 16.09.2013 r.

Powód nie wykazał jednakże ani tego, że nabył skutecznie wierzytelność wobec pozwanego przysługującą bankowi ani też wysokości zobowiązania pozwanego.

Zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. W warstwie procesowej temu przepisowi odpowiada art. 232 kpc, zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Powód ze wskazanych obowiązków dowodzenia swoich twierdzeń nie wywiązał się dostatecznie.

Powód nie udowodnił, aby przysługiwała mu wierzytelność wobec pozwanego w wysokości czy to wskazanej w pozwie czy to wskazanej w załączonym do niego wyciągu z ksiąg funduszu. Przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg nie stanowi dowodu istnienia wierzytelności w oznaczonym w nim zakresie. Powód oświadczył w tym dokumencie, iż ma on moc dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 194 ustawy z dnia 27.05.2004 r. o funduszach inwestycyjnych. Zgodnie z art. 194 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie

odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Jednakże zgodnie z art. 194 ust. 2 ufi moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym.

Tym samym na potrzeby procesu cywilnego przedstawiony przez powoda wyciąg z jego ksiąg rachunkowych stanowi wyłącznie dowód złożenia przez osobę podpisującą oświadczenia zawartego w treści wyciągu, nie zaś dowód prawdziwości podanych w nim informacji.

Przywołany wcześniej art. 194 ust. 1 ufi wymienia trzy kategorie dokumentów: 1) księgi rachunkowe funduszu, 2) wyciągi z tychże ksiąg oraz 3) określonej treści oświadczenia, sporządzone według takich samych zasad, jak wyciągi z ksiąg rachunkowych. Powód nie przedłożył jednak wyciągu z ksiąg rachunkowych, a załączony do pozwu dokument tak zatytułowany zawiera jedynie oświadczenie osoby działającej w imieniu Funduszu, że Fundusz nabył określoną wierzytelność oraz oświadczenie, że wierzytelność ta figuruje w księgach rachunkowych. Art. 194 przyznaje moc prawną dokumentu urzędowego również oświadczeniom Funduszu, dotyczy to jednakże oświadczeń zawierających „zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru”, podczas gdy dołączone do pozwu oświadczenie dotyczy wierzytelności Funduszu. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16.01.2009 r., V ACa 549/08, w którym Sąd ten wskazał: „O tym, czy konkretny wyciąg z ksiąg wskazuje na nabycie wierzytelności przez fundusz nie można przesądzać w sposób abstrakcyjny, lecz badając konkretny wyciąg z ksiąg. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 08.10.2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz.U. Nr 231, poz. 2318) zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się na podstawie dowodów księgowych, które powinny zawierać m. in. określenie stron dokonujących operacji gospodarczej, opis operacji, jej wartość i datę dokonania, a sam zapis obejmuje co najmniej datę operacji, skrót lub kod operacji, kwotę zapisu i oznaczenie właściwego konta. Wyciąg z księgi rachunkowej powinien zawierać przynajmniej powtórzenie danych (zapisu) z księgi rachunkowej w odniesieniu do danej wierzytelności. Wyciągu z księgi rachunkowej w żadnym razie nie można utożsamiać z oświadczeniem wystawionym przez fundusz, które potwierdza nabycie określonej wierzytelności od dotychczasowego wierzyciela. Takie oświadczenie nie obejmuje bowiem ani nie potwierdza jakiegokolwiek zobowiązania funduszu. Tymczasem zgodnie z art. 194 u.f.i. dokumentem urzędowym są wyłącznie oświadczenia zawierające: zobowiązania funduszu, zwolnienia ze zobowiązań, zrzeczenie się praw, pokwitowanie odbioru należności. Innymi słowy oświadczenie funduszu potwierdzające istnienie wierzytelności i nabycie ich przez fundusz nie mieści się w kategoriach dokumentów urzędowych wymienionych w art. 194 u.f.i.” W związku z powyższym brak było podstaw do przyjęcia, aby samo oświadczenie osoby działającej w imieniu powodowego Funduszu miało być wystarczającym dowodem na dokonanie przelewu wierzytelności, tj. dowodem na przysługiwanie tej wierzytelności powodowi w stosunku do pozwanego oraz na wysokość tejże wierzytelności. Należy w tym miejscu wskazać, że do takiej samej konkluzji doszedł również Sąd Najwyższy i to w odniesieniu do dokumentu stanowiącego wyciąg z ksiąg rachunkowych. W uchwale z dnia 07.10.2009 r., III CZP 65/09, Biul. SN 2009/10/6, Sąd Najwyższy stwierdził bowiem, że: „O ile należy przyjąć, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza fakt dokonania cesji (nabycia wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia w świetle prawa cywilnego, lub szerzej do wykazania istnienia wierzytelności, w razie zaprzeczenia przez pozwanego jej istnieniu, konieczne jest przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów. Konkludując, domniemanie zgodności z prawdą treści dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie obejmuje faktu istnienia wierzytelności nabytej przez fundusz sekurytyzacyjny w drodze przelewu”.

Na dowód nabycia wierzytelności powód przedłożył wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 16.09.2013 r. zawierający wyłącznie nagłówek, definicję dłużników oraz definicję dnia przejścia wierzytelności, którym ma być dzień, o którym mowa w pkt 6.2 umowy, oraz aneks nr (...) do umowy z dnia 16.09.2013 r. Powód dołączył do dokumentu aneksu notarialne poświadczenie jego podpisania w dniu 27.09.2013 r. przez M. C. – pełnomocnika Banku oraz J. G. – pełnomocnika powodowego funduszu (k. 29 i k. 31 na odwrocie). Natomiast nie przedstawił dowodu

podpisania samej umowy sprzedaży wierzytelności. Ponadto dokument oznaczony jako wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności nie jest tożsamy z samą umową.

Na podstawie takich dokumentów sąd nie jest w stanie ocenić ważności i skuteczności postanowień umowy przelewu i w konsekwencji nabycia wierzytelności przez powoda. Nie wiadomo, na jakich warunkach została zawarta umowa przelewu, czy te warunki zostały wypełnione.

Nie wiadomo też, kiedy i przez kogo został podpisany wydruk części tabeli (k. 32) zawierającej następujące elementy:

- nr umowy: (...),
- kapitał wymagalny: 64 933, 57 zł,
- cena jednostkowa: zakreślona,
- nazwisko/nazwa: S.,
- imię: A.,
- PESEL/REGON: (...),
- data aktualizacji: 20-09-2013.

W celu stwierdzenia nabycia prawnego w drodze umowy przelewu konieczne jest przedstawienie sądowi pełnej treści tej umowy w celu dokonania oceny jej ważności i skuteczności.

Powód nie wykazał także, aby jego kontrahentowi – Bankowi (...) SA przysługiwała wobec pozwanego wierzytelność w wysokości wskazanej w pozwie.

Powód podniósł w uzasadnieniu pozwu, iż umowa kredytu została wypowiedziana przez bank.

Nie wykazał jednakże, aby udzielający pozwanemu kredytu (...) Bank (...) SA skutecznie wypowiedział umowę kredytu z dnia 18.01.2011 r. Powód nie przedłożył bowiem ani oświadczenia takiej treści skierowanego do pozwanego ani dowodu jego doręczenia pozwanemu. Nie przedłożył też oświadczenia zawierającego uprzedzenie o możliwości wypowiedzenia umowy i wezwanie do spłaty zadłużenia w dodatkowym terminie.

Umowa kredytu została zawarta na okres 84 miesięcy. Do dnia zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy powodem a bankiem kredytującym minął okres ledwie 20 miesięcy. Pozwany mógł zalegać co najwyżej z zapłatą kwoty 28 093, 80 zł (20 x 1 404, 69 zł).

Nie wiadomo, w jaki sposób został naliczony kapitał zaległy w kwocie 64 933, 57 zł, a tym bardziej, w jaki sposób zostały wyliczone odsetki.

Nie sposób zatem ustalić, jaki był wymiar rzeczywistego, aktualnego zobowiązania pozwanego wobec kredytodawcy na dzień zawarcia z powodem przez bank umowy sprzedaży wierzytelności.

Można dodać, że jeżeli aneks nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności wraz z tabelką miałby stanowić dowód przeniesienia na powoda wierzytelności przysługującej bankowi, to mogłoby to wyłącznie dotyczyć kapitału w kwocie 64 933, 57 zł, a nie odsetek i kosztów, które nie zostały ujęte w żadnym dokumencie obejmującym transakcję przelewu.

Tym samym żądanie pozwu przekracza wymiar wierzytelności nabytej przez powoda.

Bezpodstawne jest dochodzenie przez powoda kwoty 148, 07 zł rzekomych kosztów windykacji, co do której również nie wiadomo, w jaki sposób została wyliczona i jakie konkretnie koszty miałyby obejmować.

Ponieważ pozwany nie stawiał się i nie złożył odpowiedzi na pozew sąd rozstrzygnął sprawę wyrokiem zaocznym na podstawie art. 339 § 1 kpc. Jednakże okoliczności podane w pozwie na uzasadnienie żądania wywołały wątpliwości, wobec czego art. 339 § 2 kpc nie mógł znaleźć zastosowania.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd orzekł, jak w sentencji wyroku zaocznego.